

ผลการสังเคราะห์บริบทของการวัดประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ*

The Synthesis Results Context of Learning Assessment for Competency-based Learning

เลอลักษณ์ โอทยานนท์, วัสสปร์ จิโรจพันธ์, กันต์ฤทธิ์ คลังพหล และดนุชา สลึงค์

Lerlak Othakanon, Wassaporn Jirojphan, Kanreutai Klanphahol and Danucha Saleewong

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี, ประเทศไทย

Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani Province, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Lerlak@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์บริบทของการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และ 2) วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสภาพ ปัญหา และความต้องการในการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี และผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น และผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 210 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสังเคราะห์เอกสารบริบทของการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และแบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้เครื่องมือวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการสังเคราะห์บริบทการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ผู้วิจัยได้ศึกษาสังเคราะห์บริบทการศึกษาฐานสมรรถนะ และบริบทหลักสูตรฐานสมรรถนะ
2. สภาพการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติปานกลาง ($M = 2.81$, $S.D. = 0.77$) ส่วน

---

*ได้รับบทความ: 16 มีนาคม 2568; แก้ไขบทความ: 11 ธันวาคม 2568; ตอรับตีพิมพ์: 17 ธันวาคม 2568

Received: March 16, 2025; Revised: December 11, 2025; Accepted: December 17, 2025

ปัญหาการวัดประเมินผลการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.86$, $S.D. = 0.86$) และความคาดหวังการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.54$, $S.D. = 0.58$) สำหรับสภาพการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมมีระดับการปฏิบัติปานกลาง ($M = 3.17$, $S.D. = 0.70$) ส่วนปัญหาการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.75$, $S.D. = 0.73$) และความคาดหวังของการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ระดับในมากที่สุด ($M = 4.52$, $S.D. = 0.58$)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ; การวัดประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ; สภาพและปัญหา

Abstract

This survey research aimed to: (1) synthesize the context of learning assessment for competency-based learning; and (2) analyze the conditions, problems, and needs regarding learning assessment for competency-based learning among basic education teachers and higher education instructors in Pathum Thani Province. The sample consisted of 400 basic education teachers in Pathum Thani Province, selected via stratified random sampling, and 210 higher education instructors in Pathum Thani Province, selected via simple random sampling. The research instruments included a document synthesis form regarding the context of competency-based learning assessment and a questionnaire on the conditions, problems, and needs concerning the use of assessment tools for competency-based learning, with a reliability coefficient of 0.94. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the research revealed that:

1. Regarding the synthesis of the context of learning assessment for competency-based learning, the study synthesized the contexts of Competency-Based Education and Competency-Based Curriculum.
2. The conditions for learning assessment and assessment for competency-based learning among teachers in basic education in Pathum Thani Province, the overall state of practice was at a moderate level ($M = 2.81$, $S.D. = 0.77$). Problems associated with learning assessment were overall at a high level ($M = 3.86$, $S.D. = 0.86$), while expectations regarding learning assessment were at the highest level ($M = 4.54$, $S.D. = 0.58$). For

higher education instructors in Pathum Thani Province, the overall state of practice regarding competency-based learning assessment was at a moderate level ($M = 3.17$, $S.D. = 0.70$). Problems related to learning assessment were overall at a high level ($M = 3.75$, $S.D. = 0.73$), and expectations for learning assessment were at the highest level ($M = 4.52$, $S.D. = 0.58$).

Keywords: Competency-based learning; Competency-based learning assessment; Conditions and problems

1. บทนำ

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ซึ่งทรัพยากรมนุษย์ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญที่สุดที่อยู่ในสังคม โดยการพัฒนาจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามนิยามของการศึกษา ใน พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) เพราะการศึกษาช่วยในการเสริมสร้างให้ทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมและเทคโนโลยี และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ที่กล่าวว่าคนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

โดยวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา คือ เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การทำหน้าที่ผลิตมนุษย์ของการศึกษานั้นมีความให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล ระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผล ต้องมีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศให้มีความมาตรฐานและมีความสุขในการดำรงชีวิตนั้นต้องอาศัยการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยทั่วไประบบองค์ประกอบของการศึกษาในการขับเคลื่อน ประกอบด้วย 1) การดำเนินงานของการศึกษา 2) การตัดสินใจด้านการศึกษา 3) การศึกษาสร้างคุณภาพชีวิต และ 4) การบริหารจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดความสมดุลขององค์ประกอบของการพัฒนาที่ยั่งยืน คุณภาพชีวิตที่ได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้ามั่นคง และยั่งยืนมีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม การบริหารจัดการการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (กาญจนา เจริญ, 2559, หน้า 13-18)

การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัย สมรรถนะ (Competency) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรดำเนินงานไปในทิศทางที่เหมาะสม และคุ้มค่า สมรรถนะยังถูกนำมาใช้ในการคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถตรงกับลักษณะของงาน ส่งผลให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การประเมินสมรรถนะใน องค์กรยังช่วยให้องค์กรสามารถระบุจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาในตัวบุคลากรได้ ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผน พัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในยุคที่การแข่งขันทางธุรกิจมีความเข้มข้น สมรรถนะจึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร (สุพรรณิ ศรีนุช, 2557; ธีระ รุญเจริญ, 2550; สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2553; ชูชัย สมธิไกร, 2550)

การจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพตามแนวทาง สมรรถนะข้างต้น นับเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งถือเป็น ภารกิจสำคัญของครูในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554) โดยเฉพาะการใช้แนวทางที่เน้นการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้อง กับแนวทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการสร้างทักษะที่ตอบโจทย์โลกในอนาคต (Darling-Hammond, 2010) ในปัจจุบันการศึกษาทั่วโลกได้เปลี่ยนผ่านจากการศึกษารูปแบบเนื้อหา (Content-Based Education) ไปสู่การศึกษารูปแบบสมรรถนะ (Competency-Based Education: CBE) อย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปประยุกต์ใช้ได้จริงในสถานการณ์ต่างๆ งานวิจัย ในระดับสากลช่วง 5 ปีที่ผ่านมาได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงนี้ โดย Henri, Johnson และ Nepal (2017, pp. 635-650) ระบุว่า การจัดการเรียนรู้แบบสมรรถนะเป็นกุญแจสำคัญในการลด ช่องว่างระหว่างสิ่งที่เรียนในห้องเรียนกับการปฏิบัติงานจริงในโลกอาชีพ สอดคล้องกับการวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีการเปลี่ยนแปลงจาก เดิมเป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-Based Curriculum) ที่เน้นกระบวนการและการพัฒนา โดยหลักสูตรได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้และความสามารถถึงระดับที่กำหนดไว้ใน มาตรฐานหรือไม่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) นอกจากนี้ หลักสูตรยังได้เพิ่มความสำคัญกับการพัฒนา และการประเมินผลที่ไม่เพียงแค่นับความรู้ทางทฤษฎี แต่ยังต้องคำนึงถึงทักษะการปฏิบัติและการใช้ชีวิตจริง ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะที่สามารถใช้ได้ในโลกการทำงาน (Boud & Soler, 2016, pp 400-413)

การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเป็นเป้าหมาย ช่วยให้การเรียนรู้มีโครงสร้างที่ชัดเจน และมีเป้าหมายที่จับต้องได้ ซึ่งหมายความว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตาม ไปด้วย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จึงต้องเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่ครูต้องดำเนินการ

อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นก่อนการเรียนรู้ ระหว่างการเรียนรู้ และหลังการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องได้รับมอบหมายงานหรือกิจกรรมที่สะท้อนการเรียนรู้ที่แท้จริง รวมถึงการจัดหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับผู้เรียน ซึ่งการประเมินรูปแบบนี้ได้รับการสนับสนุนจากการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าการประเมินอย่างต่อเนื่องช่วยให้ครูเข้าใจพัฒนาการของนักเรียนได้ดีขึ้นและสามารถปรับปรุงการสอนได้ทันเวลา (Shepard, 2000, pp. 4-14) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ (Competency-Based Assessment: CBA) จำเป็นต้องก้าวข้ามรูปแบบการทดสอบความจำแบบดั้งเดิม ไปสู่การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จากการศึกษาของ Dawson et al., (2023, pp. 348-362) พบว่า แนวโน้มการประเมินผลสมัยใหม่ต้องให้ความสำคัญกับความฉลาดรู้ในการรับข้อมูลป้อนกลับ (Feedback Literacy) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้สอนสามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่องและทันทั่วทั้งที่

อย่างไรก็ตาม ความท้าทายสำคัญของการศึกษาฐานสมรรถนะไม่ได้อยู่ที่การออกแบบหลักสูตรเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่กระบวนการวัดและประเมินผล ที่ต้องมีความสอดคล้องและแม่นยำ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ พบว่า การพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องอาศัยการปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อสร้างความเข้าใจในหลักการ วิธีการ และการใช้เครื่องมือวัดผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู (ไพศาล คงภิรมย์ขันธ์, 2557; Black, & Wiliam, 1998, pp. 7-74) แต่จากการศึกษายังพบว่า มีปัญหาการขาดระบบที่ชัดเจนในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงการใช้วิธีการประเมินแบบเดิมที่แยกออกจากการเรียนการสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) นอกจากนี้ ยังมีการวิจัยที่ระบุว่า การประเมินผลแบบเดิมไม่สามารถให้ข้อมูลที่สะท้อนถึงทักษะและการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียนในสถานการณ์การทำงานหรือชีวิตจริง (Wiggins, 1998) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับใช้เทคนิคการประเมินที่เข้มข้นและทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อให้ครูสามารถตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนได้ตรงกับมาตรฐานที่ตั้งไว้และช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากสภาพปัญหาและความจำเป็นข้างต้น คณะผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ด้วยการศึกษาริบทของการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้สอนระดับอุดมศึกษา ในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำผลการวิจัยมาสังเคราะห์กรอบในการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยการพัฒนาบุคลากรครูด้านการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และส่งเสริมยกระดับการเรียนรู้ทุกช่วงวัย ที่จะนำเครื่องมือการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะไปพัฒนาผู้เรียนและบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์บริบทของการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสภาพ ปัญหา และความต้องการในการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี และผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวัดประเมินผลฐานสมรรถนะ และวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสภาพ ปัญหา และความต้องการในการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอน

พื้นที่วิจัยคือ จังหวัดปทุมธานี ประชากรและกลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5,822 คน จาก 191 โรงเรียน (ข้อมูลจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี กระทรวงศึกษาธิการ ณ 15 ตุลาคม 2566) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดปทุมธานี กำหนดขนาด (Sample size) โดยอาศัยตารางสุ่มของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน .05 ระดับความเชื่อมั่น % ค่าไคสแควร์ 3.841 สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร 0.5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เริ่มจากการกำหนดสัดส่วน 7 อำเภอ จากนั้นสุ่มโรงเรียน และสุ่มครูในโรงเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย และ 2) ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี จำนวน 5,186 คน จาก 7 สถาบัน (ข้อมูลจากสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2565) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยอาศัยตารางสุ่มของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน .05 ระดับความเชื่อมั่น % ค่าไคสแควร์ 3.841 สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร 0.5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 210 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสังเคราะห์เอกสารบริบทของการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 2) แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้เครื่องมือวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้สอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สภาพการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วยมิติด้านองค์ความรู้ และด้านการใช้วิธีการและ

เครื่องมือในการวัดและประเมินผล และตอนที่ 3 ปัญหาการวัดประเมินผลการเรียนรู้ และตอนที่ 4 ความต้องการการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ผ่านการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยและคณะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล จากการส่งเคราะห์เอกสาร และเก็บข้อมูลจากการส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์และทางไปรษณีย์ โดยมีหนังสือจากหน่วยงานเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล และเก็บรวบรวมข้อมูลได้ร้อยละ 100 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

4. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการส่งเคราะห์บริบทของการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จากการส่งเคราะห์เอกสารตามแบบส่งเคราะห์ที่สร้างขึ้น และผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสภาพ ปัญหา และความต้องการในการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ของผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการส่งเคราะห์การวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ บริบทการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-Based Education: CBE) สมรรถนะ เป็นพฤติกรรมเชิงคุณลักษณะส่วนบุคคลและความสามารถที่แสดงออกให้เห็นถึงการการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะรวมทั้งพฤติกรรมการทำงานในบทบาทและสถานการณ์ต่างๆ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้อย่างโดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ก่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่องค์กรต้องการ โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะส่วนบุคคล อันได้แก่ วิถีคิด อุปนิสัย และแรงจูงใจ สมรรถนะเป็นความสามารถของบุคคลในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ตนมีอยู่ในการทำงาน หรือการแก้ปัญหาต่างๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) เจตคติ (Attitudes) สมรรถนะ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลักๆ คือ 1) สมรรถนะหลักหรือสมรรถนะทั่วไป (Core Competency or Generic Competency) สมรรถนะประเภทนี้ เป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับทุกคนเพื่อนำมาใช้ในการทำงาน การดำเนินชีวิต การเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาต่างๆ เป็นสมรรถนะที่ใช้ได้กว้างขวาง ไม่จำกัดเฉพาะเรื่อง/สาระ/วิชา เช่น สมรรถนะการคิด สมรรถนะการสื่อสาร ใช้ได้กับทุกเรื่อง ทุกเนื้อหา ทุกวิชา แต่อาจแตกต่างกันได้ 2) สมรรถนะเฉพาะ (Specific Competency or Subject-Specific Competency) หมายถึง สมรรถนะที่เกิดจากการเรียนรู้เฉพาะเรื่อง/สาระ/วิชา ซึ่งผู้เรียนควรรู้/จำเป็นต้องรู้ เข้าใจและนำไปใช้ได้ หากผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะ ที่ได้จากการเรียนรู้ในเรื่องนั้น แสดงว่าผู้เรียนเกิดสมรรถนะเฉพาะ

ในเรื่องนั้น ซึ่งอาจไม่สามารถนำเรื่องนั้นไปใช้กับเรื่องอื่นๆ อีกจำนวนมากได้ สมรรถนะเฉพาะมีความจำกัดมากกว่าสมรรถนะหลักแต่ก็มีความสำคัญเพราะเป็นสมรรถนะที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมี เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการเรียนรู้ที่สูงขึ้น รวมทั้งเพื่อตอบสนองความสนใจและความถนัดเฉพาะตนที่แตกต่างกันของผู้เรียน และ 3) สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง ความรู้และทักษะที่แต่ละบุคคลมีไม่เหมือนกัน ที่ทำให้บุคคลนั้นๆ มีความสามารถในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ดีกว่าคนทั่วไป

บริบทหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum: CBC) มุ่งเน้นการออกแบบที่ยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก โดยกำหนดเกณฑ์ความสามารถที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้ในแต่ละระดับการศึกษา หลักสูตรนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะ ความสามารถ เจตคติ และค่านิยมที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันและอนาคตของผู้เรียน มากกว่าการมุ่งเน้นเนื้อหาวิชาความรู้ที่อาจเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการนำความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานจริง โดยเน้นการปฏิบัติมากกว่าการเรียนรู้เพียงเพื่อรู้เท่านั้น หลักสูตรถูกปรับเพื่อลดเนื้อหาที่ไม่จำเป็นและให้ความสำคัญกับการบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ ผู้เรียนสามารถก้าวหน้าในการเรียนตามความถนัดของตนเอง โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาต่อเนื่องถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสำเร็จในการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

การวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะเน้นการประเมินความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ ผ่านการปฏิบัติงานจริง โดยใช้หลักการวัดอิงเกณฑ์ (ไม่ใช่อิงกลุ่ม) และพิจารณาหลักฐานที่ตรวจสอบได้ เช่น การประเมินจากการปฏิบัติจริง (Authentic Assessment) และการใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment) ผู้เรียนจะได้รับการประเมินตามความสามารถในแต่ละขั้นของสมรรถนะ หากไม่ผ่านจะต้องได้รับการซ่อมเสริมจนผ่าน การประเมินนี้ยังสามารถทำได้โดยใช้สถานการณ์จำลองในชีวิตจริงเพื่อให้การวัดสมรรถนะใกล้เคียงกับการใช้งานจริงมากที่สุด

หลักการสำคัญของการประเมินสมรรถนะ (CBA) ได้แก่ 1) วัดสมรรถนะเชิงองค์รวมที่ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะ 2) ใช้การประเมินตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) 3) มุ่งเน้นการประเมินจากสถานการณ์จริงและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน 4) ใช้การประเมินตามสถานการณ์จำลองหรือสภาพจริง 5) ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการพัฒนาต่อเนื่อง และ 6) การประเมินต้องสะท้อนความสามารถและพฤติกรรมที่แสดงออกในบริบทโลกจริง อีกทั้งการประเมินสมรรถนะยังเน้นความสำคัญของการให้ผลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ และควรมีการประเมินหลายครั้งด้วยเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้ครอบคลุมสมรรถนะที่ต้องการ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยสภาพ ปัญหา และความต้องการในการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยมากมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และระดับชั้นที่ทำการสอน พบว่า ระดับประถมศึกษา มากกว่าระดับมัธยมศึกษา โดยระดับประถมศึกษา มีจำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 73.75 2) ข้อมูลทั่วไปของผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 210 คน โดยมากมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน อยู่ระหว่าง 5 ปี-10 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 49.52

2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหา และความต้องการในการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้วยข้อคำถามในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีรายละเอียด ดังตารางที่ 1, 2 และ 3

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

ข้อรายการ	ผู้สอนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน			ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี		
	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ
ด้านองค์ความรู้	2.83	0.75	ปานกลาง	3.23	0.68	ปานกลาง
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นอย่างดี	3.35	0.72	ปานกลาง	3.35	0.66	ปานกลาง
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นอย่างดี	2.65	0.79	ปานกลาง	3.22	0.61	ปานกลาง

ข้อรายการ	ผู้สอนในระดับการศึกษา ชั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน			ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี		
	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ เครื่องมือการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เป็นอย่างดี	2.55	0.59	ปานกลาง	3.08	0.79	ปานกลาง
4. มีความรู้ความเข้าใจเทคนิควิธีการ วัดและประเมินผลที่หลากหลาย ในการวัดประเมินการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะ	3.02	0.84	ปานกลาง	3.46	0.72	ปานกลาง
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่อง มือการวัดประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เป็น อย่างดี	2.92	0.79	ปานกลาง	2.96	0.64	ปานกลาง
6. มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ สำหรับการวัดประเมินผลสำหรับการ เรียนรู้ฐานสมรรถนะ ที่ท่านสามารถ เข้าถึงได้	2.80	0.81	ปานกลาง	3.45	0.69	ปานกลาง
7. มีเครื่องมือการเรียนรู้ ให้ความรู้ เกี่ยวกับการวัดประเมินผลสำหรับการ เรียนรู้ฐานสมรรถนะ ที่ท่านสามารถ เข้าถึงได้	2.65	0.72	ปานกลาง	3.24	0.64	ปานกลาง
8. มีความรู้ ความเข้าใจที่จะทำการวัด และประเมินผลมีประสิทธิภาพและ สอดคล้องกับการเรียนรู้สำหรับการ เรียนรู้ฐานสมรรถนะ	2.69	0.78	ปานกลาง	3.06	0.73	ปานกลาง

ข้อรายการ	ผู้สอนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน			ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี		
	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ
ด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือใน การวัดและประเมินผล	2.79	0.73	ปานกลาง	3.12	0.68	ปานกลาง
1. เลือกใช้เครื่องมือการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียน รู้ฐานสมรรถนะ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และเหมาะสมกับ คุณลักษณะหรือ พฤติกรรมและเนื้อหาสาระ ที่ต้องการ วัด	3.02	0.74	ปานกลาง	3.10	0.71	ปานกลาง
2. ใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผล การเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะ ที่หลากหลาย	2.49	0.73	น้อย	3.05	0.63	ปานกลาง
3. ใช้เทคนิควิธีการวัดและประเมินผล ที่หลากหลายสำหรับการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะ	2.72	0.79	ปานกลาง	2.96	0.76	ปานกลาง
4. มีการนำเครื่องมือการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียน รู้ฐานสมรรถนะ ไปใช้ในการเรียนการ สอนทุกครั้ง	2.68	0.75	ปานกลาง	3.24	0.71	ปานกลาง
5. สร้างเครื่องมือการวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะด้านพุทธิพิสัยได้ด้วยตนเอง	3.08	0.74	ปานกลาง	3.18	0.69	ปานกลาง
6. สร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผล การเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะด้านทักษะพิสัยได้ด้วยตนเอง	2.66	0.65	ปานกลาง	3.14	0.72	ปานกลาง

ข้อรายการ	ผู้สอนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน			ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี		
	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ
7. สร้างเครื่องมือการวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐาน สมรรถนะด้านจิตพิสัยได้ด้วยตนเอง	2.80	0.74	ปานกลาง	3.08	0.62	ปานกลาง
8. สามารถเลือกใช้เครื่องมือการวัด และประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการ เรียนรู้ฐานสมรรถนะ ที่เป็นเทคโนโลยี ที่ทันสมัย	2.79	0.76	ปานกลาง	3.19	0.65	ปานกลาง
9. นำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	2.90	0.63	ปานกลาง	3.18	0.64	ปานกลาง
รวม	2.81	0.77	ปานกลาง	3.17	0.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 สภาพการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 2 ด้าน พบว่าทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 และด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79

สำหรับสภาพการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.17$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 2 ด้าน พบว่าทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 และด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

ข้อรายการ	ผู้สอนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน			ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี		
	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เป็นนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.86	0.83	มาก	3.84	0.69	มาก
2. ทรัพยากรของโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการวัดและประเมินผลการเรียน	3.82	0.66	มาก	3.80	0.62	มาก
3. การพัฒนาและปรับปรุงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี	4.06	0.93	มาก	3.79	0.89	มาก
4. มีเวลาในการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.75	0.86	มาก	3.61	0.76	มาก
5. มีผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการสร้างและการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.79	0.78	มาก	3.69	0.71	มาก
รวม	3.86	0.81	มาก	3.75	0.73	มาก

จากตารางที่ 2 ปัญหาการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการพัฒนาและปรับปรุงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 รองลงมา คือ ปัญหาเรื่องเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เป็นนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และปัญหาเรื่องทรัพยากรของโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการวัดและประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.82 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เป็นนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 รองลงมา คือ ปัญหาเรื่องทรัพยากรของโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และปัญหาเรื่องการพัฒนาและปรับปรุงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

ข้อรายการ	ผู้สอนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน			ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี		
	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1. ต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่รวบรวมประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.57	0.64	มากที่สุด	4.46	0.61	มาก
2. ต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่รวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	4.35	0.59	มาก	4.49	0.59	มาก
3. ต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่รวบรวมข้อมูลประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ทันสมัย	4.77	0.51	มากที่สุด	4.63	0.56	มากที่สุด
4. ต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่เข้าถึงง่าย ไม่ซับซ้อน	4.65	0.63	มากที่สุด	4.54	0.64	มากที่สุด
5. ต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่สามารถเรียนรู้และนำไปใช้ได้ด้วยตนเอง	4.29	0.59	มาก	4.44	0.59	มาก

ข้อรายการ	ผู้สอนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน			ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี		
	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ	M	S.D.	ระดับปฏิบัติ
6. ต้องการแหล่งเรียนรู้ที่เข้าศึกษาได้ ทุกรูปแบบ (Platform) เช่น มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์	4.60	0.49	มากที่สุด	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม	4.54	0.58	มากที่สุด	4.52	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ความต้องการการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($M = 4.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่รวบรวมข้อมูลประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ทันสมัย มากที่สุดเป็นอันดับ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 รองลงมาได้แก่ ต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่เข้าถึงง่าย ไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65

สำหรับความคาดหวังการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($M = 4.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่รวบรวมข้อมูลประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ทันสมัย มากที่สุดเป็นอันดับ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาได้แก่ ต้องการแหล่งเรียนรู้ที่เข้าศึกษาได้ทุกรูปแบบ (Platform) เช่น มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ผลการสังเคราะห์บริบทของการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ พบว่า สมรรถนะ เป็นพฤติกรรมเชิงคุณลักษณะส่วนบุคคลและความสามารถที่แสดงออกให้เห็นถึงการการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะรวมทั้งพฤติกรรมการทำงานในบทบาทและสถานการณ์ต่างๆ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้อย่างโดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ก่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ต้องการ โดยพื้นฐานมาจากความรู้ ทักษะ ความ

สามารถ คุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ Gervais (2016) ที่อธิบายว่าสมรรถนะ คือ การผสมผสานระหว่างความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมที่ผู้เรียนต้องแสดงออกมาเพื่อบรรลุความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตน โดย Gervais เน้นว่า CBE ถูกออกแบบมาเพื่อตรวจสอบผู้เรียนโดยเน้นความสามารถในการประยุกต์ใช้สมรรถนะเหล่านั้นในสถานการณ์จริง มากกว่าการเรียนรู้แบบดั้งเดิมที่เน้นเนื้อหาเชิงทฤษฎี CBE มุ่งเน้นการเรียนรู้แบบ ผลลัพธ์เป็นหลัก หมายความว่าผู้เรียนจะก้าวหน้าในหลักสูตรเมื่อแสดงความสามารถตามที่กำหนดไว้ การประเมินมักใช้ งานที่เหมือนจริง ซึ่งเลียนแบบความท้าทายในชีวิตประจำวัน และกระบวนการแสดงความสามารถจะเป็นการประเมินอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา และความต้องการการวัดประเมินผลการเรียนรู้ แยกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1 สภาพ ปัญหา และความต้องการการวัดประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีสภาพการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 2 ด้าน พบว่า ทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 และด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 และพบว่าปัญหาการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการพัฒนาและปรับปรุงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 รองลงมา คือ ปัญหาเรื่องเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เป็นนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และปัญหาเรื่องทรัพยากรของโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการวัดและประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.82 ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความต้องการการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่รวบรวมข้อมูลประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ทันสมัย มากที่สุดเป็นอันดับ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 รองลงมา ได้แก่ ต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่เข้าถึงง่าย ไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนินันท์ พุกษ์ประมุข (2566, หน้า 1-19) วิจัยเรื่องการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นการประเมินผลแบบฐานสมรรถนะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพบประเด็นความท้าทายในการใช้เครื่องมือประเมินที่ทันสมัยและปัญหาทรัพยากรที่จำกัด อีกทั้งครูอาจขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือและเกณฑ์ที่จะสามารถใช้ในการประเมินสมรรถนะของผู้เรียน รวมถึงการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ประเด็นเหล่านี้จำเป็นต้องเตรียมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ

เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ต่อไป และจากการสังเคราะห์บริบทของการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ สภาพการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับฐานสมรรถนะมีส่วนแตกต่างไปจากการวัดผลและประเมินผลดั้งเดิม จึงอาจทำให้ครูบางส่วนยังมีความรู้ความเข้าใจไม่ลึกซึ้ง ซึ่งสอดคล้องกับจิราภรณ์ มีสง่า และอิศรา รุ่งทวีชัย (2561, หน้า 93-101) ที่ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการวัดและประเมินผล ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่า สภาพการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง

2.2 สภาพ ปัญหา และความต้องการในการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี พบว่า มีสภาพการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 และด้านการใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 และพบว่าปัญหาการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เป็นนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 รองลงมา คือ ปัญหาเรื่องทรัพยากรของโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการวัดและประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และปัญหาเรื่องการพัฒนาและปรับปรุงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานี มีความต้องการการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ($M = 4.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่รวบรวมข้อมูลประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ทันสมัย มากที่สุดเป็นอันดับ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาได้แก่ ต้องการต้องการแหล่งเรียนรู้ที่เข้าศึกษาได้ทุกรูปแบบ (Platform) เช่น มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ซึ่งสอดคล้องงานฉันทน์ พลบง (2555) ที่ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภोज้ำหมื่น จังหวัดลำปาง พบว่า ครูต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะความรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในทุกด้าน และวรรณ ตันเทียว (2543) ที่ทำการศึกษา สภาพและปัญหา การวัดและประเมินผล การเรียนของอาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาศิลปกรรมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวง

ศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง โดยความคาดหวังเกี่ยวกับการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาหรือปรับปรุงรูปแบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะสำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

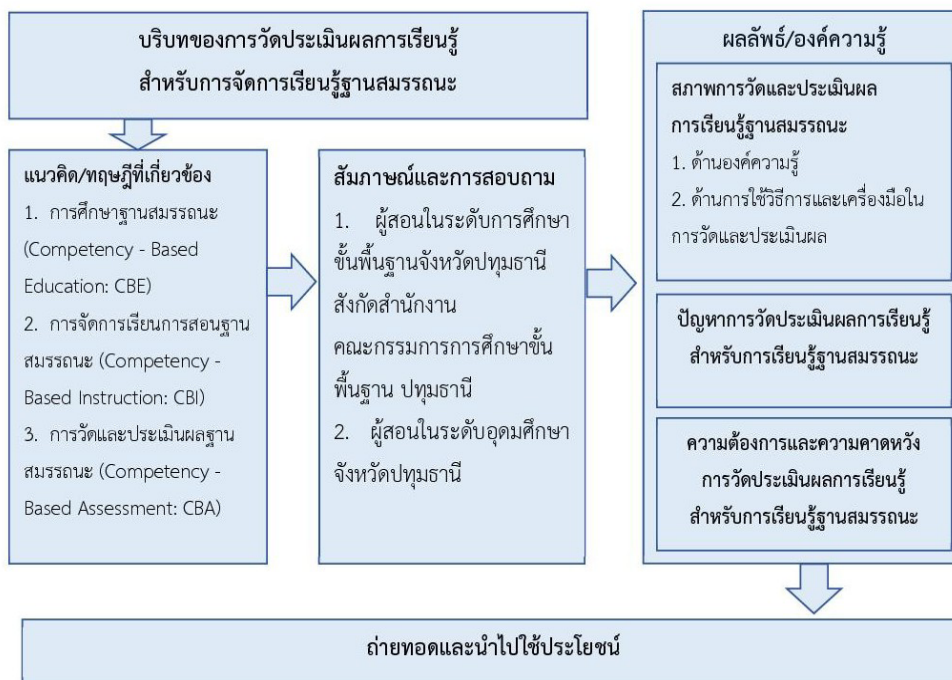
การสนับสนุนและพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา สถานศึกษาสามารถใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบสนับสนุนและทรัพยากรที่จำเป็นในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เช่น การจัดอบรมเสริมทักษะให้กับครู พัฒนาแพลตฟอร์มเทคโนโลยีที่ทันสมัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลฐานสมรรถนะ รวมถึงสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูผู้สอน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสภาพ ปัญหา ความคาดหวังการวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ของผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน หรือ ระดับชั้นเรียนที่แตกต่างกัน

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้และนวัตกรรมที่สังเคราะห์ได้จากงานวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการประเมินผลที่ไม่เพียงแต่วัดความรู้เท่านั้น แต่ยังรวมถึงทักษะ เจตคติ และความสามารถในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยเฉพาะความต้องการด้านการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ทันสมัย มีแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่รวบรวมเครื่องมือวัดผลที่เข้าถึงง่ายและไม่ซับซ้อน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ศูนย์
สภาลาตพรวา.
- กาญจนา เกรียงชัย. (2559). การศึกษากับการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development:
ESD). *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 21(2), 13-18.
- จิราภรณ์ มีสง่า และอิศรา รุ่งทวีชัย. (2561). การศึกษาสภาพและปัญหาการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียน
ในศตวรรษที่ 21 ของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ
เขต 2. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพ*, 5(2), 93-101. [https://so01.tci-thaijo.org/index.php/
rdi-arur/article/view/167710/120834](https://so01.tci-thaijo.org/index.php/rdi-arur/article/view/167710/120834)
- ชนินันท์ พุกษ์ประมุข. (2566). การประเมินสมรรถนะของผู้เรียนในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. *วารสารการ
วัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 29(1), 1-19. [https://so02.tci-thaijo.org/index.
php/jemmsu/article/view/254416/176399](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemmsu/article/view/254416/176399)
- ชูชัย สมธิไกร. (2550). *สมรรถนะในการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: การศึกษา.

- ญาณินท์ พลัฒ์จิน. (2555). การประเมินความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของครูในอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบริหารสมรรถนะในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: การศึกษา.
- ไพศาล คงภิรมย์ขึ้น. (2557). แนวทางการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณดา ต้นเทียว. (2543). การศึกษาสภาพและปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนของอาจารย์ผู้สอนประเภทวิชาศิลปกรรมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะของข้าราชการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตรในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุพรรณิ ศรีนุช. (2557). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยสมรรถนะ. กรุงเทพฯ: วิชาการ.
- Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and classroom learning. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 5(1), 7-74.
- Boud, D., & Soler, R. (2016). Sustainable assessment revisited: Scanning the past and framing the future. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 41(3), 400-413.
- Darling-Hammond, L. (2010). *The flat world and education: How America's commitment to equity will determine our future*. New York, NY: Teachers College Press.
- Dawson, P., Yan, Z., Lipnevich, A., Tai, J., Boud, D., & Mahoney, P. (2023). Measuring what learners do in feedback: The feedback literacy behaviour scale. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 49(3), 348-362. <https://doi.org/10.1080/02602938.2023.2240983>
- Gervais, J. (2016). The operational definition of competency-based education. *The Journal of Competency-Based Education*, 1(2), 98-106.

- Henri, M., Johnson, M. D., & Nepal, B. (2017). A review of competency-based learning: Basics, opportunities, and challenges. *Journal of Engineering Education*, 106(4), 635-650. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jee.20180>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Shepard, L. A. (2000). The role of assessment in a learning culture. *Educational Researcher*, 29(7), 4-14.
- Wiggins, G. (1998). *Educative assessment: Designing assessments to inform and improve student performance*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

